

יוסף זסדני ורחל

1470

נערך ויוצא לאור ע"י "חסדי דרחה" (בהשתתפות כולל "חוני המעל")
העלון לע"ג אבי מורי ר' יוסף בר אסתר סויסה ז"ל שנלב"ע ביום י' סיון התשנ"ב
ואימי מורתי רחל בת איזיה סויסה ע"ה שנלב"ע ביום כ"ז מרחשון התשע"ז

מתפלל

שבת א' תשרי ה-תשפ"ד
פרשה: א. וה' פקד
ב. ובחודש השביעי
הפטרה: והי איש אחד
תענית
צום גדליה ביום שני
סיום הצום
בשעה: 18:58

הדלקת נרות - 18:26
צאת השבת - 19:18
ר"ת: 20:02

הדלקת נרות בשבת הבאה 18:17

האזינו	ראש השנה
5:17	5:12
5:24	5:19
6:30	6:26
12:34	12:36
13:04	13:07
18:37	18:47

Shofar for Zion

"בבקר רועה עדרו"

מעביר צאנו תחת שבטו"
רועה שכיר, שרועה את
צאנם של אחרים, מכה אותן
בלי רחמים אם הן סוטות
מדרך. אך מי שרועה את
צאנו שלו הוא רק מעביר
צאנו תחת שבטו מניף עליהן
את שבטו כדי להפחידן, אך
אינו מכה אותן.

העלון לרפואת
מנשה בן דוד וברוריה
מרת אחותי זינה בת רחל
ולע"ג תמי' עולם בר עמחה ז"ל
המותני מיום בת רחל ע"ה
הרוצה להקדיש את העלון או חלקו
בטל ... 052-5079555

"ויעשו כלם אגודה אחת"

אמנם בכח שמיעת התוכחה להביא את האדם
להתעוררות גדולה, אומר הגר"י לוינשטיין (קובץ
ענינים, אלול תשכ"ז), אבל אנחנו לא ראוים לעסוק
בתוכחות, מה עוד שימי הרצון של חודש אלול נוצלו
לטובה, לעשיית חשבון נפש ולתשובה.

אנחנו ננהג לפי דברי הטור בהלכות ראש השנה:
"ורוחצין ומסתפרין ע"פ המדרש: ר' חנינא ור' יהושע
אומרים איזו אומה כאומה זו שיודעת אופיה של אלקיה,
שמנהגו של עולם, אדם שיש לו דין לובש שחורים
ומתעטף שחורים ומגדל זקנו ואין חותך צפרניו, לפי
שאינו יודע איך יצא דינו אבל ישראל אינו כך, לובשים
לבנים ומתעטפים לבנים ומגלחים זקנם ומחתכין
צפרניהם ואוכלים ושותים ושמים בראש השנה, לפי
שיודעים שהקב"ה יעשה להם נס. לפיכך נוהגין לספר
ולכבס בערב ראש השנה ולהרבות מנות בראש
השנה".

חז"ל אמרו שאמנם אין לסמוך על הנס, אבל מכל
מקום כשמדובר על כלל ישראל אפשר לסמוך על הנס.
במילים אחרות כאשר כל יחיד ויחיד בעם ישראל
מקושר לכלל אין קללות התוכחה יכולות לשלוט בנו.
בתפילת הימים הנוראים אומרים אנו: "ובכן תן פהדיך
ה' אלקינו על כל מעשיך... ויעשו כלם אגודה אחת
לעשות רצונך בלבב שלם". כאשר כולם מכירים בערך
יום הדין, כשנמצאים בפחד, והרי מכירים אנו מימים
קרובים כשעם ישראל בצרות, נשכחות כל המריבות
והפירוד ואנו מתאחדים ועומדים יחד להינצל מהצר
ולנצח, כך בפחד מימי הדין רוצים את היחוד והקרבה
לכלל.

כשאנו ניצבים בפני בורא עולם, רטט עובר בליבנו
בשמיעת תקיעת השופר, כשהשים את אימת הדין עז
רצוננו להתלכד ולהתחבר איש לרעהו, ובתוך כלל
ישראל נוכח, כל אחד ואחד מאיתנו בדין לכתובה
טובה. שנה טובה, שנה של איחוד בין כל פלגי העם,
כתיבה וחתומה טובה.

תלה נה וקלחתיה, תחת נה ורפוחתיה

אסיפה היועצים באולם המרווח שבארמונו של מושל צנעא,
אלקאדי יחיא צאלח אלכבסי, לא התקיימה בשל רוחם הטובה
של הנוכחים. מטרת האסיפה לא היתה להיטיב עם תושבי העיר,
בהחלטה כזו או אחרת.

מאחורי כינוס היועצים עמדה רוח אחרת, רוח רעה של שנאת
ישראל ישנה ועתיקה. באותו זמן רמה קרנו של מארי יחיא
צאלח, הידוע בכינויו מהרי"ץ, ומגדולי פוסקי ההלכה בתימן,
בעיני תושבי האזור כולו.

ומעשה שהיה כך היה. שנת תקנ"ז היתה השנה השביעית שבה
סבלו תושבי האזור כולו מבצורת נוראה. הבורות התרוקנו מזמן,
ומים הובאו במשורה מרחוק. הצמחים קמלו, ועורם של הבריות
צפד עליהם מרוב רעב וצמא.

יהודי צנעא שפכו את נפשם לפני ה' שיושיעם ויוריד להם מטרות
עוז וגשמי ברכה, אבל השמים כמו ננעלו לעומתם.
ואז, בראשית חודש אב, אירע הדבר.

בתשעה באב הורה מהרי"ץ לבני עדתו להתאסף יחד עמו בבית
העלמין, עם ספרי תורה בזרועותיהם, ולהתפלל לה' בזעקה.
ולאחר שלא נענו ביום הראשון, נתאספו הכול בהוראתו של
מהרי"ץ בבית העלמין גם ביום השני.

זעקת הסליחות קרעה שחקים ובקעה רקיעים, אבל השמים נותרו
תכולים כשהיו.

הייאוש כבר חדר ללבבות, ואז הביט מהרי"ץ בשמים בעיניו
הקדושות וגער בהם באומרו: "אי לכם שמים, כסו פניכם
והתביישו מיד".

גערותו של הצדיק היתה חזקה יותר מכל. השמים התכסו בעבים
שחורים, ובתוך זמן קצר החלו לרדת גשמי ברכה, שהרוו את
השדות, מילאו את הבורות והבארות, והפיחו רוח חיים בנפשות
הנבאות.

על כוחה של התבטאותו של מהרי"ץ לשנות סדרי עולם, העידה
העובדה הבאה. כאשר החלו גשמי הברכה לרדת, פגעה טיפה
אחת בעינו השמאלית של מהרי"ץ וגרמה לו לעיוורון באותה
עין.

"זהו עונש על שהטחתי דברים כלפי מעלה", הסביר מהרי"ץ
לתלמידיו, "אבל הנני מוכן ומזומן למסור נפשי על בני עדתי".

העלון לרפואת והצלחת אלעזר אלקיים וכל משפחתו ישלם ה' פעולם אמן

הודעות מרכז "Shofar for Zion" פתוח בימים: א - ה פלא... 052-5079555
לוח שנה

לידיעת הציבור אפשר לרכוש לוח שנה בעלות 15 ש"ח.
כמו כן אפשר לרכוש לוח שנה בצורת טבלה על דפים בגודל A4 בעלות 10 ש"ח.
הרכישה אצל יובל פרטובי פל... 0505919251

מנויים: לקבלת העלון חנינם במייל מידי שבוע שלח את המייל שלך למייל: SVISSA8@GMAIL.COM

הלכות ליל פסח

הלכות מלאכת ישראל הנעשית על ידי גוי בשבת בקבלנות

ההלכות מספר "הלכה ברורה" להרה"ג דוד יוסף שליט"א

קבלנות בקובע עם הגוי לעבוד בשבת בלכד

כת. אף על פי שנתבאר לעיל, שהתירו לקבוע עם הגוי שיעבוד עבורו בשבת בנביית המכס על ידי שקובע עמו שכרו לפי אחוזים מסכום הגביה, מכל מקום אסור ליהודי לקבל מהגוי בשבת עצמה ממה שקיבל הגוי במכס. והיינו אפילו אם מה שקיבל הגוי בשבת הוא דבר מאכל או הפיץ שאין בו חשש מוקצה וראוי לשימוש בשבת, והביאו הגוי ממקום קרוב בתוך תחום שבת.

כפ. בדין גביית המכס האמור לעיל, שהתירו לקבוע עם הגוי שיעבוד עבורו בשבת בנביית המכס על ידי שקובע עמו שכרו לפי אחוזים מסכום הגבייה, יש אומרים שאם לא קבע עם הגוי קודם השבת שיגבה המכס בשבת, מותר לקבוע עמו אפילו בשבת עצמה.

ל. לעיל (סעיף כו) נתבאר, שיש אומרים שההיתר הנ"ל לענין גביית המכס על ידי גוי בשבת, אינו אלא במכס, שאם לא יגבה בשבת יהיה לו הפסד מהקרן, כיון שצריך לשלם לשלטונות עבור הזכיון לגביית המכס. ולשיטתם אם הוא באופן שאין לו הפסד ממש אלא רק מניעת ריוח, וכגון שקנה מהשלטונות זכויות בישול המלח או צידת דגים לזמן מסויים, ואם לא יעבוד בשבת יפסיד הריוח של יום השבת, לא התירו בזה. ויש לחוש לדבריהם להחמיר.

ואין להקל במקום שאינו אלא מניעת ריוח אלא אם כן קבע עם הגוי שישלם לו שכרו בקבלנות גמורה, דהיינו שאמר לו שישלם לו שכר קצוב על כל עבודתו, או שקבע עמו שישלם לו סכום מסויים על כל כמות מסויימת שיעשה, וגם קבע עם הגוי שיעבוד גם בשאר ימות השבוע ולא רק בשבת, וכיון שהיא מלאכה בתלוש שלא נקרא שם היהודי עליה יש להקל.

היתר העסקת נכרי בשבת כשמשכיר לו השכנות

לא. יהודי שקנה מהשלטונות וכיון לגבות מכס או מסים, ורוצה להעסיק שם גוי שיגבה המכס בשבת, מלבד ההיתר הנ"ל על ידי העסקת הגוי בקבלנות, התירו לו לעשות כן גם באופן אחר, על ידי שישכיר לגוי את העסק לכל השבתות, וישלם הגוי ליהודי דמי שכירות קצובים, ויהיה כל ריוח השבתות לגוי. ולדעת מרן הבית יוסף ורבים מהפוסקים אף על פי שהיהודי מקבל מהגוי שכר עבור שכירות השבתות, ויש בזה משום איסור שכר שבת, מכל מקום בנידוננו שאם לא יגבה המכס בשבת יהיה לו הפסד, התירו לו לקבל שכר שבת, אבל כשהוא באופן שאין הפסד בדבר, לא התירו בזה. ויש אומרים שבנידוננו אין שייך איסור שכר שבת כלל מכמה מעמים.

ויש אומרים שלא התירו בנידוננו משום הפסד אלא דוקא כשעושה באופן הנ"ל, דהיינו שמשכיר כל ריוח השבתות לגוי ומקבל עבור זה דמי שכירות קצובים, אבל אם מקבל היהודי חלק מהרווחים אין להקל אלא אם כן משכיר לו גם חלק מימות החול, והוא מקום שדרכם להשכיר כיוצא בזה. אולם לדעת מרן הבית יוסף נראה שיש להקל בזה גם כשמשכיר לו השבתות בלבד ומקבל חלק מהרווחים.

על עניין זה עמד, בין השאר, הרמב"ן בפירושו לפסוק שלפנינו גם מתחילה הבטיח ה' לאברהם, כי ירבה את זרעו ככוכבי השמים וכעפר הארץ, אבל עתה הוסיף לו, יען אשר עשית המעשה הגדול הזה, שנשבע בשמו הגדול שיישר זרעו את שער אויביו. והנה הובטח, שלא יגרום שום חטא שתכלה זרעו או שיפול ביד אויביו ולא יקום. והנה זו הבטחה שלמה בגאולה העתידה לנו".

"בזכותה של התקיעה שאיננה"

יסוד מחשבתי נפלא בנה הגאון בעל "אור שמח" מדווינסק. על סמך גזירת חז"ל שלא לתקוע בראש השנה שחל בשבת, מחשש שמא יעבירו ארבע אמות ברשות הרבים.

הגמרא אומרת: "כל שנה שאין מריעים בה (בשופר) בתחילתה, מריעין (מלשון רע) לה בסופה". ופירש בעל "הלכות גדולות" שאין הכוונה כאשר לא תקעו משום שחל ראש השנה בשבת, אלא משום שאירע אונס. וכיון שלא תקעו, הורעה השנה.

מדוע? תמה רבי מאיר שמחה הכהן, למה להעניש את השנה, והרי מה שלא תקעו היה באונס, וכלל נקוט בידינו: "אונס - רחמנא פטריה?"

בהכרח עלינו לומר שבתקיעת השופר יש כח סגולי, למנוע מהשטן לקטרג. משום כך כאשר לא תקעו, אף אם היה באונס, מכל מקום הרי בפועל לא היתה תקיעה ולא נסתם פיו של המקטרג, ולכן הורעה השנה - לא כעונש, אלא כפועל יוצא ממצב מציאותי. דומה הדבר לחולה שלא נטל תרופות מחמת אונס. הוא אינו אשם, אך האם מישוהו יסבור שיבריא מחוליו ללא תרופות?

אלא שאם כן פני הדברים, מדוע כאשר חל ראש השנה בשבת ולכן לא תקעו לא הורעה השנה?

אמר ה"אור שמח" הסבר נפלא: הרי עיקר סגולתו וכוחו של השופר, הוא במה שמוזכר את עקידת יצחק ומעורר את זכות מסירות הנפש של יצחק אבינו שאנו, בני ישראל צאצאיו, ממשכיכם את דרכו ועוקדים את כל רצונותינו על קדושת שמו יתברך ומצוותיו. וזהו סגולתו של השופר.

וכאשר חל ראש השנה בשבת, ואנו היודעים כמה יכול השופר לסייע בידינו לצאת זכאים בדין, ואף על פי כן לא תוקעים, ולמה? משום שהתקיעה עלולה לגרום חילול שבת - גם זו מסירות נפש שאין למעלה ממנה, ואין כמותה כדי להזכיר את עקידת יצחק ומסירות הנפש של עם ישראל.

"ק"ו נא את בנך ולך רב אל ארץ המדיה"

האדמו"ר רבי חיים מצאנז היה אומר: שני הרים חשובים לנו ביותר, שעליהם אירעו מאורעות ראשונים במעלה בתולדותנו: הר המוריה, שעליו עקד אברהם אבינו את יצחק בנו ועמד בניסיון הגדול ביותר בחייו.

הר סיני - שעליו ניתנה התורה לישראל, והנה מה רב הפלא, בית המקדש לא נבנה על הר סיני, הר התורה, כי אם על הר המוריה, מקום העקידה, וכל זה למה? משום שהעיקר אצלנו היא מסירות הנפש, ובכך נתקדש בימי האבות הר המוריה.

"ביום השלישי וישא אברהם את עיניו"

ולמה ביום השלישי, ולא ביום הראשון ולא ביום השני? כדי שלא יהיו אומות העולם אומרים, ה' המם את אברהם, הבהילו בהוראה פתאומית ודחופה ומלחץ זה (דוחק השעה) שחט את בנו.

"ביום השלישי וישא אברהם את עיניו, וירא את המקום מרוחק"

אמר על כך הצדיק רבי ישראל מצ'ורטקוב, אפילו מי שהגיע למדרגה גבוהה בתורה וביראת שמים, אלא שאינו מקפיד שלא לשהות במחיצת אנשים רעים ומושחתים - נפגמת מכך שמתו והוא נופל ומתדרדר מן המדרגה הגבוהה שהגיע אליה מכות סגולותיו האישיות הנעלות. צא וראה, כל זמן שאברהם אבינו שהה במחיצת "שני נערי" בדרך לעקידה ראה "את המקום מרוחק", אבל כשהתרחק מחברת נערי ונשא רק במחיצת יצחק בנו, נכה מיד לבוא "אל המקום אשר אמר לו האלוקים".

"כי ברח אברהם והרבה ארבה את זרעך ככוכבי השמים וכו' אשר על שפת הים, וירש זרעך את שער אויביו"

חכמי ישראל עומדים על כך, שבהודמניות קודמות כבר הבטיח ה' לאברהם, שירבה את זרעו ככוכבי השמים וכעפר הארץ אחרי פרידת לוט, נגלה ה' לאברהם ואמר לו, "שא נא עינך... צפנה ונגבה וקדמה וימוך, כי כל הארץ אשר אתה רואה, לך אתננה ולזרעך עד עולם. ושמתי את זרעך כעפר הארץ". ובסמוך לברית בין הבתרים נאמר לאברהם "הבט נא השמימה וספור הכוכבים, אם תוכל לספור אותם, ויאמר לו כה יהיה זרעך".

נשאלת אם כן השאלה: מה חידוש יש בהבטחת ה' לאברהם, לאחר שעמד בניסיון העקידה ובכל הנסיונות שלפני כן?

והנה אם מתבוננים ללשון ההבטחה, שניתנה לאברהם בתום ניסיון העקדה, מוצאים שבצד חיווק הבטחות קודמות יש כאן הבטחה נוספת להצלחת בני אברהם במלחמותיהם עם צבאות האויב, ככתוב שם, "וירש זרעך את שער אויביו".

"לדבר אמת בשוק"

קבוצת סוחרים באה בערב ראש-השנה לפני אחד הצדיקים וביקשו את ברכתו לשנה החדשה. אמר להם הצדיק: "אני מברך אתכם שתדברו אמת בשוק ולא בבית-הכנסת".

תמיהו הסוחרים והמתינו שהרבי יפרש את דבריו.

חייד הצדיק ואמר: "יש אנשים שמנהלים את משאם-ומתנם שלא באמונה ואינם דוברים אמת בעסקיהם כשהם באים אחר-כך לבית-הכנסת ואומרים 'אשמנו, בגדנו, גזלנו' - נמצא שהם דוברים אמת. לכם אני מאחל, שתדברו אמת בשוק ותנהלו את עסקיכם ביושר ובאמונה, וממילא כשתאמרו בבית-הכנסת, 'אשמנו, בגדנו, גזלנו' - לא יהיה הדבר אמת..."